

ВІДГУК

офіційного опонента, доктора педагогічних наук, Бондаренко Тетяни Сергіївни на дисертаційне дослідження Гоу Кванденга “Персоналізація навчання студентів в умовах цифрового освітнього середовища університету (на прикладі Китайської Народної Республіки)”, поданої на здобуття наукового ступеня поданої на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 011. Освітні, педагогічні науки

Актуальність теми. Персоналізація навчання студентів в умовах цифрового освітнього середовища університету має велику актуальність в сучасному світі освіти. Студенти мають різний темп навчання, різні рівні засвоєння матеріалу та різні стилі навчання. Застосування персоналізованих підходів дозволяє враховувати ці індивідуальні особливості та надавати студентам можливість розвиватися відповідно до їхніх потреб. Персоналізовані методи стимулюють зацікавленість та мотивацію студентів, оскільки навчання стає більш адаптованим до їхніх особистих інтересів та мет.

У цифровому освітньому середовищі технології можуть ефективно підтримувати персоналізований підхід. Аналітика даних, інтерактивні віджети, онлайн-ресурси дозволяють створити індивідуальні навчальні траєкторії та забезпечити гнучкість в навчанні. Персоналізація дозволяє студентам вибирати завдання та проекти, які відповідають їхнім інтересам і спрямовані на розвиток конкретних навичок. Це сприяє розвитку критичного мислення та саморегуляції.

Персоналізація дозволяє викладачам більш ефективно відповідати на потреби різних груп студентів, забезпечуючи більш гнучке та ефективне викладання. Адаптація навчального процесу до індивідуальних потреб студентів допомагає формувати компетенції та навички, які є ключовими на ринку праці.

Індивідуалізація дозволяє студентам швидше засвоювати матеріал та уникати зайвого навчання, що знижує втрати часу та ресурсів.

Таким чином, персоналізація навчання в умовах цифрового освітнього середовища є важливим напрямком розвитку вищої освіти, сприяючи покращенню якості навчання та забезпечення індивідуального росту студентів.

Обґрунтованість наукових положень дисертації, їх достовірність і новизна. Аналіз дисертації Гоу Кванденга свідчить, що автор з належною повнотою схарактеризував досліджувану проблему, розробив науковий апарат дослідження, сформулював концептуальні ідеї, які було послідовно реалізовано в дисертації в процесі розв'язання поставлених завдань. Наукові результати дисертаційного дослідження полягають у наступному:

- уточнено поняття «цифрове освітнє середовище закладу вищої освіти», як таке, що передбачає використання сучасних технічних засобів для реалізації оцифрування навчальних ресурсів, інтелектуальних навчальних середовищ, обладнання навчальних мереж;
- визначено поняття «персоналізоване навчання студентів», яке складається із трьох значень, я саме - 1) загальний термін, яким можна позначити багато практик, кожна з яких призначена для прискорення навчання шляхом його адаптації до потреб та навичок окремих студентів у процесі виконання вимог освітньої програми; 2) сфера навчальної діяльності, яка постійно розширюється, що дозволяє студентам досліджувати та розвивати свої власні захоплення та інтереси; 3) орієнтована на особистість студентів модель освіти, яка дозволяє їм прагнути досягнення цілей, досліджувати проблеми, знаходити рішення, проявляти цікавість і створювати уявлення;
- виокремлено складові персоналізованого навчання: вивчення потреб, зміст навчання, навчальні ресурси, навчальна діяльність, методи навчання, навчальні стратегії, оцінка результатів навчання, зворотній зв'язок;
- розроблено модель персоналізованого навчання студентів в умовах цифрового освітнього середовища університету (на прикладі КНР);
- визначено базові компоненти моделі: цілі персоналізованого навчання; принципи персоналізованого навчання, цифрове освітнє середовище; та функціональні компоненти моделі персоналізованого навчання: модель

студента; модель викладача; модель рекомендаційного навчання на платформі, модель оцінювання.

- розроблено базову кваліметричну модель, яка дозволяє кількісно визначати якість функціонування моделі персоналізованого навчання студентів у закладі вищої освіти;

- розроблено технологію організації змішаного навчання (на прикладі університетів Китайської Народної Республіки), яка включає етапи: аналіз академічної ситуації та профілю студента, проектування процесу змішаного навчання, процес змішаного навчання та оцінку результатів.

Цікавою, з нашої точки зору, є авторська позиція щодо дефініції понять «освітнє середовище», «цифрове освітнє середовище» і «персоналізоване навчання», що дозволяють здобувачу обґрунтовано і доказово уточнити суть ключового поняття дослідження – «персоналізація навчання студентів в умовах цифрового освітнього середовища університету» і виявити його структурні компоненти.

У запропонованій моделі персоналізованого навчання студентів в умовах цифрового освітнього середовища університету (на прикладі КНР) визначено базові компоненти: цілі персоналізованого навчання; принципи персоналізованого навчання, цифрове освітнє середовище; та функціональні компоненти моделі персоналізованого навчання: модель студента; модель викладача; модель рекомендаційного навчання на платформі, модель оцінювання. Обґрунтовано та розкрито сутність функціональних компонентів моделі такі як модель студента містить інформацію про профіль студента, модель викладача передбачає проектування навчального курсу з множинним вибором траекторій навчання, модель рекомендаційного навчання відображає навчальний процес на платформі студентської мережі із врахуванням профілю студентів, модель оцінювання полягає у формуванні стратегій індивідуального оцінювання, показників оцінювання та моделей оцінювання.

До безперечних переваг наукового дослідження слід також віднести розроблену базову кваліметричну модель, яка дозволяє кількісно визначати

якість функціонування модель персоналізованого навчання студентів у закладі вищої освіти.

Заслуговує на увагу технологія організації змішаного навчання (на прикладі університетів Китайської Народної Республіки), яка включає такі етапи: аналіз академічної ситуації та профілю студента, проектування процесу змішаного навчання, процес змішаного навчання та оцінку результатів.

Ступінь обґрунтованості наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації, підтверджується широким оглядом науково-педагогічних праць вітчизняних і зарубіжних дослідників з теми дисертації.

У дисертаційній роботі Гоу Кванденга наукові результати достатньо обґрунтовані.

Автор досить переконливо та точно розкриває організацію педагогічного експерименту, аналізує та узагальнює результати дослідно-експериментальної роботи.

Наведені в дисертації результати педагогічного експерименту підтверджують дієвість функціонування моделі персоналізованого навчання студентів у цифровому освітньому середовищі університету свідчать оцінка та аналіз результатів впровадження в контрольній та експериментальній групі за компонентами моделі, які показали позитивну динаміку.

Достовірність і новизна висновків і рекомендацій. У перебігу дослідження здобувачем було розв'язано всі поставлені завдання. Вірогідність результатів дослідження (моделі персоналізованого навчання студентів у цифровому освітньому середовищі університету, діагностичний інструментарій, сутність поняття «персоналізоване навчання» та ін.), їх наукова новизна, теоретичне та практичне значення досить переконливо аргументовані й не викликають сумнівів.

Достовірність та обґрунтованість результатів дослідження забезпечені опорою на методологію педагогічного дослідження, оптимальним поєднанням теоретичних і емпіричних методів дослідження, адекватних меті, завданням і логіці дослідження, а також систематичною перевіркою його результатів на всіх етапах експериментальної роботи.

Особистий вклад здобувача і наукова цінність дослідження визначається тим, що в ньому окреслено роботу з впровадження науково обґрунтованої моделі персоналізованого навчання студентів у цифровому освітньому середовищі університету, яке відбувалося поетапно із відповідними засобами цифрових технологій.

Повнота викладу наукових результатів у публікаціях автора. Вивчення дисертаційної роботи та опублікованих наукових праць Гоу Кванденга можливість зробити висновок, що публікації автора досить повно відображають основний зміст і положення дисертації, наукову новизну виконаного дослідження, рівень апробації наукових результатів. Основні результати відображені у 7 наукових працях (з них 5 одноосібно), серед яких 5 статті - у провідних наукових фахових виданнях України; 1 публікація - у збірниках матеріалів конференцій, які включені до наукометричної бази Web of Science; 1 стаття - у періодичних наукових виданнях інших держав, які входять до Організації економічного співробітництва та розвитку; 15 свідоцтв на реєстрацію авторського права.

Відповідність структури представленої роботи вимогам, які висуваються до дисертацій. Робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків до розділів, загальних висновків, списку використаних джерел (219 найменувань) та 3 додатки на 20 сторінках (загальний обсяг 237 стор.). Назва роботи відповідає її меті, змісту та експериментальним дослідженням. Зміст автореферату відповідає змісту дисертаційного дослідження.

Дисертаційна робота Гоу Кванденга за своїм змістом та формою є завершеним дисертаційним дослідженням.

Дискусійні положення та зауваження до змісту дисертації У цілому позитивно оцінюючи наукове і практичне значення отриманих дисертантом результатів, слід відмітити ряд дискусійних положень та зауважень до змісту роботи, а також висловити окремі побажання:

1. У першому розділі дисертації у процесі аналізу підходів до визначення «цифрового освітнього середовища» не приділена увага

компонентам цього середовища та особливостям застосування кожного компонента.

2. Ключовим результатом дисертаційного дослідження є модель персоналізованого навчання в умовах цифрового освітнього середовища, саме рис. 2.1 демонструє процес організації персоналізованого навчання. Було б доцільно на цій моделі виділити окремий блок із цифровими компонентами освітнього середовища.

3. У таблиці 2.2 «Кваліметрична модель персоналізованого навчання студентів у закладі вищої освіти» представлені компоненти та показники персоналізованого навчання студентів але не представлені вагомості 1 і 2, а також коефіцієнти відповідності згідно кожного компоненту. Далі у третьому розділі всі дані є. На нашу думку, було б доцільніше їх показати раніше.

4. Для діагностики компонентів моделі персоналізованого навчання в умовах цифрового освітнього середовища важливо вибрати ефективні та обґрунтовані засоби, але на нашу думку, у дослідженні не достатньо аргументовано були вибрані засоби діагностики компонентів моделі персоналізованого навчання в умовах цифрового освітнього середовища.

5. У дослідженні представлені компоненти персоналізованого навчання із залученням експертів щодо їх оцінювання. На нашу думку, було б доцільно більш повно представити висновки експертів щодо оцінювання компонентів персоналізованого навчання.

6. У дисертації зустрічаються орфографічні помилки і окремі стилістичні огріхи.

Однак зазначені зауваження не знижують важливість і значущість проведеного наукового дослідження.

В цілому, слід зазначити, що Гоу Кваденг вирішив поставлені дослідницькі завдання. Дослідження виконано на належному науково-теоретичному рівні. Здобувач показав себе зрілим дослідником. Дисертація є самостійним завершеним дослідженням, в якому вирішена важлива і актуальна задача сучасної педагогіки, що має як науково-теоретичне, так і практичне значення. Робота автором виконана самостійно, має внутрішню єдність, містить

нові наукові результати і свідчить про особистий внесок автора дисертації в галузь педагогічної освіти.

Висновок. Дисертація Гоу Кванденга «Персоналізація навчання студентів в умовах цифрового освітнього середовища університету (на прикладі Китайської Народної Республіки)» є самостійною науковою працею, яка за своїм змістом, рівнем новизни й практичним значенням одержаних результатів відповідає вимогам «Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії», затвердженого постановою КМУ від 12.01.2022 р. № 44, та «Вимогам до оформлення дисертації», затвердженими наказом МОН України № 40 від 12.01.2017 р., а її автор - Гоу Кванденг - заслуговує присудження наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 011. Освітні, педагогічні науки.

Офіційний опонент:

доктор педагогічних наук,
професор кафедри інформаційних
комп'ютерних технологій і математики
Української інженерно -
педагогічної академії

Т.С. Бондаренко

